
Raadscommissie Maatschappelijke Ontwikkeling

Portefeuillehouder: Pieter Kos

Van team: Team Omgeving

Adviseur: Cynthia van der Horst

E-mail: c.van.der.horst@denhelder.nl

Classificatie: **Openbaar**

Kenmerk: **2021-032720**

Begrotingswijziging: **Nee**

Onderwerp: Voorstel tot het vaststellen van het Integraal Huisvestingsplan onderwijs 2020-2025

Publiekssamenvatting:

De gemeenten zijn sinds 1997 verantwoordelijk voor de planning en financiering van de huisvesting van het primair, het (voortgezet) speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs.

Het voorliggende Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2020-2025 geeft de gemeentelijke uitgangspunten weer op het onderwijs, de algemene ontwikkelingen die invloed hebben op het onderwijs en brengt per wijk de stand van zaken in beeld. Op basis daarvan zijn de uitgangspunten geformuleerd hoe de gemeente de komende periode omgaat met de onderwijshuisvesting op het grondgebied van de gemeente. Het IHP is tot stand gekomen inoverleg met de schoolbesturen en de organisaties voor kinderopvang.

Geadviseerd besluit

1. Het Integraal Huisvestingsplan 2020-2025 vast te stellen.

Bijlagen

1. GEMDH Integraal huisvestingsplan 2020 - 2025.pdf

Raadsvoorstel:

Aanleiding en context

Sinds 1997 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de planning en de financiering van de huisvesting van primair, het (voortgezet) speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs op het grondgebied van de gemeente. Vanaf dat jaar ontvangt de gemeente in het Gemeentefonds de bedragen om de zorgplicht voor hun schoolgebouwen goed te regelen. Sinds 2000 wordt de visie op onderwijshuisvesting in de gemeente Den Helder elke vijf jaar vastgelegd in een Integraal Huisvestingsplan. Voor u ligt het Integraal Huisvestingsplan 2020-2025.

Doelen en resultaten

Kwalitatief goed onderwijs, met als basis goede onderwijshuisvesting en terugdringen van het aantal vierkante meters onderwijsvastgoed. Ondanks het perspectief van groei is er meer dan voldoende onderwijsvastgoed. Schoolbesturen moeten met de gebouwen inspelen op algemene ontwikkelingen (transformatie sociaal domein, Helders Perspectief, IKC's en het goed voorbereiden van onze jeugd op de arbeidsmarkt van de toekomst).

Kaders en omstandigheden

In de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs is de verantwoordelijkheid vastgelegd voor gemeenten en schoolbesturen op het gebied van onderwijshuisvesting. In de gemeentelijke Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs is de werkwijze opgenomen, zijn termijnen gesteld en zijn criteria opgenomen, die gelden voor de door schoolbesturen aan te vragen voorzieningen in de onderwijshuisvesting.

Argumenten en alternatieven

Voor u ligt het Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor het onderwijs. Het IHP heeft een looptijd van 2020 tot 2025.

Op landelijk niveau wordt gewerkt aan een wettelijk kader en vorm voor het Integraal Huisvestingsplan. Verwacht wordt dat deze in 2023/2024 van kracht wordt. Op dat moment zal deze IHP een update krijgen naar de wettelijke kaders en zal looptijd daarop worden aangepast. Wij hebben ervoor gekozen om u toch een Integraal Huisvestingsplan aan te bieden (met startjaar 2020 om aan te sluiten op het vorige IHP), om ontwikkelingen en uitgangspunten vast te leggen

In het IHP is in het kort het volgende opgenomen:

1. Uitgangspunten onderwijs; we zoomen in op de algemene ontwikkelingen in het onderwijs (transformatie sociaal domein, Helders Perspectief, IKC's en het goed voorbereiden van onze jeugd op de arbeidsmarkt van de toekomst) en onze visie daarop.
2. Terugblik op het Integraal Huisvestingsplan 2015-2020; een overzicht van de behaalde resultaten uit het IHP 2015-2020.
3. Den Helder in Beeld: In beeld is gebracht wat de ruimtecapaciteit is en hoe de ruimtebehoefte zich in de komende jaren ontwikkeld op basis van de leerlingenprognose. De conclusie van de laatste prognose is dat daling van het aantal leerlingen minder hard gaat dan in het IHP 2015-2020 werd voorspeld. Met Helders Perspectief zetten wij in op groei. De huidige capaciteit (overmaat) van het onderwijsvastgoed is ruim voldoende om een eventuele groei op te vangen.
4. Visie op de wijken:
Julianadorp is in ontwikkeling. Er is sprake van uitbreiding van woningen in het Willem-Alexanderhof en bij Noorderhaven. Er is zijn diverse (burger)initiatieven zoals ONS (ontspanning, natuur en sport) en er vindt een verkenning plaats om een deel van het basisonderwijs, Juniorcollege en kinderopvang te ontwikkelen tot één creatieve plek. Voor de Prinses Margriet-school is nieuwbouw gepland in 2025 en er ligt een aanvraag voor renovatie van de Vloedlijn voor het huisvestingsprogramma 2022.
Stad Binnen de Linie. De stedelijke vernieuwing zorgt voor een ontwikkeling in deze wijk. Er zijn diverse woongebieden in ontwikkeling. De huidige prognose (waarin rekening is gehouden met nieuwbouw) geeft nog geen reden tot inzet op uitbreiding van de onderwijshuisvesting. We blijven dit nauwkeurig monitoren. Indien nodig komen wij met een apart voorstel.

Ontwikkelingen op het COA terrein kunnen gevolgen hebben voor de huisvesting van Villa Kakelbont.

De Schooten; De scholen in De Schooten hebben gezamenlijk voldoende capaciteit om alle leerlingen te huisvesten, al is er op de ene school (De Dijk) meer druk ontstaan dan op de andere scholen. Aan de schoolbesturen is opdracht gegeven om in samenwerking te komen met een plan tot huisvesting en IKC vorming.

Nieuw Den Helder; Er wordt al vele jaren samen met Woningstichting Den Helder veel geïnvesteerd in de ontwikkeling van Nieuw Den Helder. Op het gebied van onderwijshuisvesting spelen een aantal ontwikkelingen, zoals de vernieuwbouw van gereformeerde basisschool De Lichtlijn. De school nadert het einde van de levensduur en heeft een verzoek ingediend tot duurzame vernieuwbouw, waarmee de school weer 40 jaar vooruit kan. Zodra de businesscase is uitgewerkt en er duidelijkheid is in de geraamde kosten, ontvangt u een voorstel tot besluitvorming. Daarnaast loopt een onderzoek naar (her)huisvesting van Scholen aan Zee in relatie tot de herontwikkeling van het gebied aan de Drs. F. Bijlweg. Hierover volgt ook aparte besluitvorming. Tenslotte wordt er gewerkt aan een IKC rond de schoolgebouwen aan de IJsselmeerstraat in samenwerking met het speciaal onderwijs.

5. Wet en regelgeving / kaders

Renovatie is (nog) niet opgenomen als voorziening in de onderwijswetgeving. Het Ministerie van OCenW is samen met de VNG en de onderwijskoepels bezig met het aanpassen van de wetgeving hierop. Renoveren kan een goede oplossing zijn voor schoolgebouwen die nog prima een aantal jaren meekunnen. Vooruitlopend op de wetgeving wordt voorgesteld om renovatie of vernieuwbouw (onder voorwaarden) toe te kennen aan schoolbesturen (zoals aan De Lichtlijn). Duurzaamheid en kwaliteitsverbetering moeten onderdeel uitmaken van de businesscase.

Klimaat en duurzaamheid: Er ligt een omvangrijke opgave voor het verduurzamen van schoolgebouwen. Een belangrijk knelpunt is de bekostiging van duurzaamheidsinvesteringen. Door de gescheiden geldstromen (onderwijshuisvesting naar gemeenten, onderhoud naar schoolbesturen) is niet altijd duidelijk bij wie welke verantwoordelijkheid ligt. Bij de aangekondigde wetswijziging komt hier mogelijk meer duidelijkheid in. Vooruitlopend op de wetswijziging stellen wij voor om duurzaamheid te benoemen als norm bij renovatie. Verder zullen wij tot die tijd schoolbesturen zoveel mogelijk ondersteunen en informeren over mogelijkheden, projecten en subsidies.

Medegebruik en verhuur onderwijsruimten ten behoeve van kinderopvang: Het in medegebruik geven van ruimten aan kinderopvang is in strijd met de Wet Markt en Overheid. Kinderopvang wordt immers beschouwd als commerciële activiteit. IKC-vorming (Integraal Kindcentrum) vraagt daarentegen om ander inzet van schoolgebouwen. Toch is het van belang om voor kinderopvang kostprijsdekkende huur in rekening te brengen als er een ruimte in gebruik wordt genomen die niet meer voor het onderwijs geschikt is (daggebruik). In het IHP hebben wij richtlijnen opgenomen over hoe om te gaan met medegebruik en verhuur en de daarbij behorende vergoedingen.

Bestuurlijke vernieuwing

Het voorstel leent zich voor het houden van een referendum, maar heeft voor het onderwerp geen meerwaarde.

Het Integraal Huisvestingsplan is opgesteld in overleg met schoolbesturen en organisaties voor kinderopvang. Onderwijshuisvestingsvoorzieningen worden al dan niet toegekend op basis van regels en kaders. Bij het realiseren van nieuwbouw/uitbreiding wordt de omgeving betrokken in het communicatieproces.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is belangrijke doelstelling in de onderwijshuisvesting, terwijl er ook veel onduidelijkheid bestaat over de verantwoordelijkheden en bekostiging van investeringen.

Bij de komende wetswijziging op het gebied van onderwijshuisvesting wordt verwacht dat hierin meer duidelijkheid geschapen wordt. In het volgende Integraal Huisvestingsplan zal dit dan ook verder uitgewerkt worden.

Vooruitlopend op de gewijzigde wetgeving stellen wij voor om bij het toekennen van renovatie duurzaamheid als norm mee te geven. Dat geldt voor deze IHP-periode alleen voor De Lichtlijn. Na uitwerking van de businesscase zult u hiervoor een apart voorstel voorgelegd worden.

Financiële consequenties

In het Integraal Huisvestingsplan worden geraamde normbedragen genoemd voor renovatie van De Lichtlijn (2022) en nieuwbouw van de Prinses Margrietschool (2025).

Gelet op de huidige bouwmarkt wordt verwacht dat de werkzaamheden niet binnen de normbedragen uitgevoerd kunnen worden. Wij kiezen er daarom voor u een apart voorstel voor te leggen op het moment dat er meer duidelijkheid bestaat over een reële kostenraming.

Uitvoering en planning

Het Integraal Huisvestingsplan geeft een richtlijn voor onderwijshuisvesting voor de periode tot 2025 of tot op grond van de wetgeving een verplicht IHP vorm zal krijgen. Na besluitvorming wordt het IHP een richtlijn voor de onderwijshuisvestingsprogramma voor de komende jaren.

Communicatie

Het Integraal Huisvestingsplan wordt gedeeld met schoolbesturen en geplaatst op de gemeentelijke website.

Den Helder, 10 augustus 2021

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
J.A. (Jan) de Boer MSc.

secretaris
R.M. (Robert) Reus

Raadsvergadering d.d.	
Besluit nummer	2021-032720
Onderwerp	Voorstel tot het vaststellen van het Integraal Huisvestingsplan onderwijs 2020-2025

De raad van de gemeente Den Helder;

gelezen het raadsvoorstel van het college van burgemeester en wethouders van Den Helder van 10 augustus 2021,

besluit:

1. Het Integraal Huisvestingsplan 2020-2025 vast te stellen.

Aldus besloten in de raadsvergadering van